

BUITEN

23^E JAARGANG N^O. 22

ZATERDAG 1 JUNI 1929

HET „EERSTE ROME” IN „HET DERDE”. DE SIBYLLEN TEMPEL VAN TIVOLI

Redactrice: RO VAN OVEN

INHOUD:

GALATEA EN HANS BRIL, DOOR JAN WALCH (22)	BLZ. 254
EEN NIEUWE WEDSTRIJD: KORTE VERHALEN . . .	BLZ. 255
ROME (GEÏLLUSTREERD), DOOR TON RUYGROK (SLOT)	BLZ. 253, 256—259
WIE HEEFT DE KAT VERMOORD, DOOR W. H. HELM ARTIS IN DE SNEEUW. (EEN WINTERSCHE HERINNERING) (GEÏLL.), DOOR ANNA VAN GOGH-KAULBACH	BLZ. 258
MET SNELHEID NAAR SCHOONHEID EN BEROEMDHEID DOOR F. E.	BLZ. 262
ROOVERS EN DIEVEN	BLZ. 263
HET VERHAAL VAN EEN WRAAKNEMING, DOOR K. KIKUCHI. (VERTAALD DOOR J. B. SNELLEN EN J. KUMAKURA) (4)	BLZ. 264
MINIATUURTJE (GEDICHT), DOOR T. VERSTEEG . . .	BLZ. 264
DE SCHIPBRUG TE ARNHEM (ILLUSTRATIE)	BLZ. 264

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.

De uitgevers verzoeken beleefdelijk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Men gelieve alles wat de Redactie van dit weekblad betreft te adresseren aan de Redactrice Mw. Ro van Oven, Emmastr. 15, Amsterdam, stukken voor de Administratie aan de Uitgevers N.V. Scheltema & Holkema's Boekhandel en Uitgevers-Mij., Rokin 74—76, Amsterdam, met de toevoeging: „Voor de Administratie van het Weekblad Buiten”. Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht, ook achter op de foto's

Nieuw verschenen nummers 25 ets., oudere 50 ets.

GALATEA EN HANS BRIL

22)

DOOR JAN WALCH

H IJ bedwong zijn opkomenden schaterlach dus tot een ondeugende monkeling, en toen die ook de verzanding nabij was, antwoordde hij, kalm, met enkel nog maar een twinkelingetje in de oogen:

„De artikelen van Professor Chloriman staan op een andere pagina, meneer! Een courant moet „elck wat wils” geven!”

„Dus u dacht wel, dat dat zou samengaan?” vroeg Hans ongelooovig. „Enfin, — 't is op 't oogenblik nog niet aan de orde”.

Inderdaad, de intreerede was aan de orde; maar Hans, die allang gemerkt had, wat er voor eierzuchtige menschen met een courant te doen viel, besloot toch zonder van opzet in dezen te doen blijken, de relatie met de journalistiek aan te houden; wat de omstandigheden hem vergemakkelijkten, want de Koningin der Aarde, die een koningin met duizend ooren is, had reeds iets opgevangen van Hans' wonderbare geneeskundige capaciteiten; en had hem bij monde van een harer trawanten een onderhoud verzocht; waarvan de resultaten — Hans had extra opgesneden — met sensationele titels in de bladen waren verschenen. En Hans had den journalist niet alleen vriendelijk ontvangen, maar hem ook uitgenoodigd, nog eens terug te komen; dan zou hij hem nog meer sterke staaltjes vertellen; de voorraad daarvan was, bij Hans' ontloken fantaizie, onbegrensd. Bij één van die bezoeken had de journalist dan ook — daartoe terloops uitgelokt — hem één en ander van de journalistieke arbeidsmethode verteld, waarbij de termen „werken onder hoogen druk”, „altijd fleurig op 't laatste oogenblik”, hoofdleuzen bleken.

Intusschen, het was nu weldra het laatste oogenblik voor de intreerede. En die was klaar.

De 30ste November brak aan. Het was een dag zoals de meeste 30ste Novembers: grauw en koud en siniester. Maar

in Hans' harte glimmerde het zonnetje der eierzucht. Het zou een triomf worden. Er waren de gebruikelijke uitnodigingen gestuurd, ook de besturen van medische en chemische verenigingen hadden uitnodigingen ontvangen, die alle leden als tot zich persoonlijk gericht mochten beschouwen. En de roem van Hans' geneeskraft was al wel zoo verbreid, en een zoo kruidige stimulans, dat de toeloop groot, en zoo Hans' intree een evenementje was.

Zijn eerste schreden in het Groot Auditorium, die hofzaal van Minerva, waren evenwel niet volkomen indrukwekkend. De rector magnificus die den professoren-stoet opende, was een zeer lang man. Onmiddellijk daarna kwam dan de buiten-gewoon kleine Hans, voor het eerst van zijn leven in een toga gehuld, waar hij uiteraard nog wat onwennig in gebaarde; zoodat hij eenigszins den indruk maakte van een jongetje in een hansop, of althans van een verkleed jongetje; een opzettelijk zeer verkleed jongetje, dat niet alleen grootvaders groote bril had opgezet, maar ook, om extra ouderwetsch te zijn, een baard en snor had aangeplakt; immers deze attributen der militante mannelijkheid waren in den binnenschrijdenden stoet der collega's, zoowel als bij de eerbiedig opge-rezen verdere toehoorders, een uitzondering. En dan was de toga ook wel een beetje te lang; hetgeen niet zoozeer een gevolg was van de onbekwaamheid des kleermakers, als wel van den eerbied dien deze al zijn professoralen klanten toedroeg; toen hij in zijn werkplaats het bestelde kledingstuk afmat, zag dit plechtgewaad er zoo parodistisch klein uit, dat hij er eenvoudig niet toe had kunnen besluiten, het in die maat te vervaardigen; het had zoo te veel van de toga des rechters van de poppenkast. Zoo was de toga dan een extra lastige belemmering om Hans' parmantige beentjes, en was zijn gang achter den langen rector een aaneenschakeling van hachelijke strompelingen. Dit wekte, ondanks al den eerbied dien zulk een auditorium den hooggeleerden redenaar toedraagt, onweerstaanbaar lachwekkend. Het publiek was waarlijk ernstig genoeg begonnen te kijken, maar het was niet vol te houden; er kwamen zelfs bij de zeer waardigen onder de toekijkers verdachte lachkriebel-plooitjes in de strakeerbiedige gezichten, en van de minder waardigen, de spontaan-jeugdigen, proestte een enkele het bijna uit. Om dan met ontstelde vaart naar haar of zijn zakdoek te grijpen, en een kleinen eenakter van neus-en-nies-ongemak op te voeren.

De oogjes van Hans werden, toen dit een paar maal op zijn weg ter glorie was voorgevallen, stekelig. Maar dat hielp weinig; integendeel, het lokte nog maar meer zijn aandacht van zijn voeten af; die nog hopeloozer verwarden. Zoodat al een enkele van die na hem kwamen, verontwaardigd werd, want Hans verstoorde aldus de waardigheid van het geheel; en dat is altijd, in de oogen van een waardig geheel, één van de ergste dingen die men doen kan. Maar toen was dan ook het moment gekomen om aux grands maux les grands remèdes toe te passen! Hans greep zijn toga aan elke zijde met de daar aanwezige hand vast, tilde ze op, en waadde als een pootjes-badende vrouw tusschen twee rijen spot-rotsen naar het reddende droog van de kathedier. Het beklimmen daarvan, waarbij de rector echter als een kuisch-afschuttend muurtje, de blikken werend, ter zijde stond, moest nog even extra rok-geheven geschieden. Maar toen was ook het einde der tribulatiën daar. Hans stónd; op een extra aangebracht verhooginkje stond hij, en knipoogde de zenuw-spanning uit zijn trekken. De professoren schoven de zijbanken in; de curatoren, de eer van 't laatste inkomen combineerend met de hoffelijkheid van een onmiddellijk verschijnen, traden met rappen eenvoud binnen, namen de plaats der hóógste eere, dat wil zeggen: 't náást aan Hans, ten spoedigste in. Allen wachtten in gespannen stilte.

En Hans begon. „Mijne Heeren Curatoren, Professoren, Lectoren, Doctoren, Dames en Heeren Studenten, en verder al degenen, die deze plechtigheid met uwe tegenwoordigheid vereert; zeer gewenschte toehoorders”.

Hij deed het keurig; had 't dan ook een paar keer op een stoel vóór den spiegel gerepeteerd. Bij de diverse rubrieken van hoorders die hij toesprak, keerde hij het hoofd naar hen toe; bij de „curatoren” erg schuin links, bij de professoren dat hij niet àl te veel op en neer moest zwaaien, want dat het bankje waarop hij stond en dat zijn, zij het slechts lichamelijke, kleinheid aanvulde, ietwat wankel was; toen dan een voorzichtiger hoofdhuiginkje naar de lectoren en de doctoren, en toen omvatte hij ten slotte de heele vergadering,

zij het nu, alweer: voorzichtig, met een zwiertje van zijn koppetje-alleen, boven een stokstijf gehouden rompje.

De heele rede verliep aldus; alles met een rijkdom van keurige gebaren. Méér gebaren, dan Hans in dezen tijd van het Noordervolk kan hebben afgekeken; er moeten remiscenzen van voor vijftienhonderd jaar bij zijn geweest, toen hij wel eens uitstapjes naar het Forum Romanum maakte. In ieder geval, het was een sierlijke, ouderwetsche, breed-periodige welsprekendheid, een vorm zooals men niet vaak meer te genieten krijgt, en daarin gevat een pétillant betoog; waarin zonderlinge avonturen en ontzaglijk scherpe waarnemingen — ieder avontuur was aanleiding tot minstens één ontdekking — het publiek eenvoudig verrukten; vrijwel allemaal: curatoren, professoren, lectoren, doctoren en al de andere zeer gewenschte toehoorders. Inderdaad, dát was 'n man om op „bijzondere” wijze aan de universaliteit te verbinden! Wat 'n ondervinding, wat een rijk leven, wat een ondernemingslust, wat een dadendrang, én: wat een altijd waakzame aandacht die álles opmerkte; — wat een scherpzinnigheid, wat een wonderbare, intuïtieve scherpzinnigheid, waarmee hij alles onderzocht. De kleinste, meest verborgen omstandigheid had soms, dank zij die intuïtie — én: zijn reusachtige kennis — tot de meest verrassende ontdekkingen geleid. Ja, nee, Leiden had nu Einstein, althans op zijn series, maar zij hadden Brill. *En zij hadden dien zelf ontdekt. O zoo . . .*

Het verliep volkomen in de groote-première-stemming; dat vóelde iedereen; al voelde niemand, hoe toepasselijk die vergelijking met de „komedie” was — Inderdaad, er was dramatische economie en dramatische climax in de rangschikking der feiten; ze waren steeds verrassender en in hun resultaten belangrijker voor de medische wetenschap. Aan 't slot was er geestdrift. Niets minder dan *geestdrift*. Men voelde, dat menigeen zijn neiging om te applaudisseeren met moeite bedwong. En na een prachtige peroratie, waarin ook nog even de „lijdende menschheid” voorkwam, en die sloot met een bepaalde fijn stelletje toespraken, waarin Hans de curatoren bedankte, de professoren zijn onbegrensden eerbied betuigde; ook den gebruikelijken „schroom” niet vergat; en waarin hij den dames en heeren studenten waardig en edelaardig verzekerde, dat hij steeds bereid zou zijn, hen te helpen, — na dit alles voelde Hans, hoe hij Amsterdam had vermeersterd en ingenomen. En dat gevoel gaf hem kracht tot een ietwat ongewone geste: met een vastberaden gezicht en een paar grandioze bewegingen streek hij zich de toga van de leden, en nam die over den arm. Zooveel initiatief bij een eerste optreden in dit milieu was iets ongehoords, maar wie dit ietwat verschrikt aangaapten, zagen toch meteen in, dat het toch wel *erg* verstandig was, niet weer zoo terug te strompelen als hij heen-gestrompeld was. En 't was tevens — al gaf men zich daarvan niet zoo duidelijk rekenschap, men vóelde het toch wel even — een bewijsje, dat de groote man met de critiek van het publiek op dat binnenkomen rekening wilde houden. Zoodat, wie nog even glimlachen mocht, dit althans uitsluitend met verteedering deed, toen Hans, met de toga over den arm, de aldus ietwat belemmerde hand naar de toegestoken dito van den president-curator uitstak, die hem ten gelukwensch aan den voet des katheders opwachtte. En daarna aanvaardde de stoet allerplezierigst den terugtocht.

In gezelschap van Galatea, die op de eerste rij de indrukwekkende plechtigheid had bijgewoond, en van zijn particulier curatorium, trok men nu naar een nabijgelegen hôtél; de detective Marx, die voor deze gelegenheid een nieuwen hoed en een nieuwe jas had gekregen, en een paar banken verder schuin achter het voorwerp zijner zorgen had gezeten, dat hij zoo als met een paardesprong-op-'t-schaakbord bereiken kon, bleef uiteraard ook nu in de buurt, als steeds.

In het hôtél had een receptie plaats, waarbij veel blikken van onbepaalde hoogachting werden gewisseld, en thee, port en zoutjes gepresenteerd. Daarna ging men gezellig, en petit comité, wat in de hall zitten, in afwachting van het diner. En hier had Hans plots een wonderlijk vizioen. Het mag voor een deel aan de werkelijkheid verwazenden invloed van de port worden toegeschreven, maar plotseling viel al het heden, met glorie en al, van hem af, en al wat hij de laatste maanden zoo steeds menschelijker had doorleefd, viel van hem af; en hij voelde zich zitten in de hall van Hôtél *Meyerhof*; na de lunch; toen hij voor 't éérst 'n beetje raar van den wijn was geweest; een sensatie die, na Galatea's alcoholvrij bestuur, eerst den laatsten tijd hem weer gemeenzaam was geworden. En nu zat hij daar dan weer; of: *nòg*, naar 't hem scheen;

nog ietwat bedwongen-hikkerig; in de hall . . . En weer met een groote sigaar; die hij nu echter volkomen goed wist te hanteeren. Ja, dat kon hij; en een vaag gevoel van fierheid, dat hem toch na het succes niet geheel verlaten had, concentreerde hij nu hierop; hij kon práchtig rooken! En hij rookte geweldige wolken; te-midden waarvan hij plotseling Galatea ontwaarde, die weer scheen binnen te komen; in de hall van Hôtél *Meyerhof*; en hij had een sterke maar onbestemde zekerheid, dat daar nog iemand, neen, nog twee menschen, twee mannen, achteraan moesten komen. Doch er kwam er maar één; en dat was Marx; en Hans herkende alleen zijn gezicht, en wist dat het een goed vriend was, wiens naam hij zich niet herinnerde, en ging op hem af, en schudde hem hartelijk de hand. Hetwelk Marx, eerbiedig den hoed afnemende, met enige verlegenheid beantwoordde, en met de vraag: „Zou U niet voor het diner een uurtje gaan liggen, professor?”

Dat was een idee, dat door eenige hoofden, vriendelijk bezorgde, ernstig welwillende hoofden, — Hans zag ze als door een verplechtigend waas — met bedenkelijk knikken werd ondersteund. En ineens was de ernst uit hem, en kriebelde een jolige aanvlagging door zijn hoofd. Met een jovialen armzwaai, als ajuus-wuivende zeelui dien maken, verklaarde hij luidruchtig: „Ik ga al”.

Dat was al het tweede malle figuur, dat hij dezen middag sloeg. Maar ook dit was hij bij machte prachtig te overbieden; zooals hij het vorige geval door de toga over den arm te nemen, keurig geredresseerd had.

(Wordt vervolgd)

EEN NIEUWE WEDSTRIJD

KORTE VERHALEN

De foto-wedstrijd, door „BUITEN” uitgeschreven, heeft uitnemende resultaten opgeleverd, gelijk de lezers van „BUITEN” gedurende de afgelopen maanden hebben kunnen aanschouwen. Daarom meenen wij, dat een nieuwe wedstrijd de belangstelling van vele onzer lezers zal wekken. Ditmaal willen wij hun, die beter de pen (of schrijfmachine!) dan het fototoestel hanteeren, gelegenheid geven met elkaar te wedijveren in de kunst van het vertellen.

VOORWAARDEN

We vragen *korte* verhalen, liefst over een onderwerp dat in verband (mín of mèer verwijderd) staat met „BUITEN”, met het buitenleven.

De verhalen, die 800—1200 woorden mogen bevatten, moeten worden ingezonden vóór 1 September 1929 en geadresseerd worden aan de Administratie van het weekblad „BUITEN”, Rokin 74—76, Amsterdam. Op de enveloppe dient te worden vermeld: Wedstrijd „Korte Verhalen”.

Iedere inzender mag slechts één verhaal, dat met een pseudoniem moet worden ondertekend, insturen.

De naam van schrijver of schrijfster moet worden bijgevoegd in een gesloten couvert, waarop aan de buitenzijde het door hem of haar gebruikt pseudoniem staat geschreven.

PRIJZEN

Als prijzen worden uitgelooft:

Walter Crane: Kunst en Samenleving.

Emilie van Kerckhof: Java.

Een jaar-abonnement op „BUITEN”.

Verder een aantal premies:

Charles G. D. Roberts: Menschen en Dieren.

Charles G. D. Roberts: Hoeven en Klauwen.

Ellen: Twee vrouwen.

Ellen: Een Vriendschap.

De met een prijs bekroonde verhalen zullen in „BUITEN” worden gepubliceerd en gehonoreerd resp. met f 50.—, f 35.— en f 20.—. De met een premie bekroonde verhalen zullen eveneens gepubliceerd worden en gehonoreerd met f 15.— per stuk. Uit de niet-bekroonde zal een keuze worden gedaan: deze zullen (na overleg met den auteur) in „BUITEN” worden opgenomen tegen het gewone honorarium.

JURY

De bekroningen zullen worden toegewezen door een jury, bestaande uit: Mr. P. H. RITTER, Hoofdredacteur van het Utrechtsch Dagblad, Mevrouw M. C. VAN ZEGGELEN, letterkundige, Mevrouw RO VAN OVEN, Redactrice „Buiten”.

OP EN OM HET FORUM ROMANUM. OVERZICHT VAN HET GEHEELE FORUM ROMANUM; OP DEN ACHTERGROND ZIET MEN HET KAPITOOL MET DEN KLOKTOREN, RECHTS DAARVAN DE OUDE KERK SANTA MARIA IN ARACOELI; IN HET NEVELIG VERSCHIEFT KOMT AAN DEN OVERKANT VAN DEN TIBER DE KOEPEL VAN DE PIETERSKERK TE VOORSCHIJN

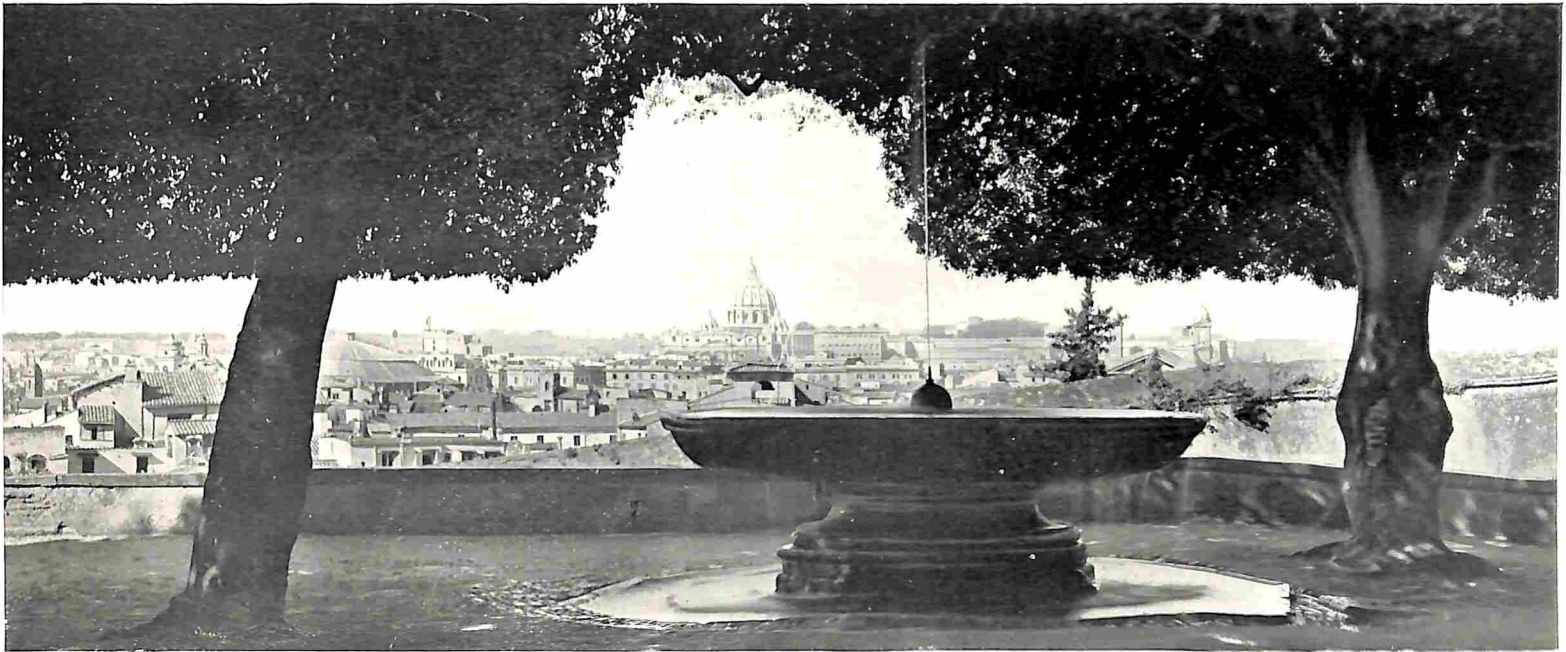
ROME

(Slot)

IN een postwagen arriveert in den avond van 29 October 1786 Goethe te Romē. Te Florence had hij zich slechts drie uren opgehouden, zoo beheerschte hij zich, danks de vermoeienissen van de reis zijn verlangen naar Rome. Zijn ware naam poogt hij zooveel mogelijk verborgen te houden en hij noemt zich Johann Moeller. Maar de Romeinen vinden dien naam te burgerlijk en ze noemen hem al dadelijk „il barone di piazza Rondanini” — de baron van de piazza Rondanini, waar Goethe in een der statige huizen zijn intrek had genomen. ☞ Goethe is verrukt over Rome en hij schrijft: „Hier voel ik me nu rustig, en, hoop ik, rustig voor mijn geheele leven, omdat een nieuw leven begint, wanneer met zijn oogen aanschouwt, wat men in den geest reeds kent”. ☞ Vier maanden later was hij reeds naar Napels vertrokken, maar Rome, het eeuwige verlangen naar Rome, doet hem bijna onmiddellijk naar de Eeuwige stad weerkeren. Met hartstocht zet hij zich aan het werk en ook hij wil in allervlugst tempo alles zien en alles onderzoeken. Hij maakt fout op fout en op dat kritieke moment valt hem de brief in handen, welken Winckelmann aan zijn vriend Franken schreef: „Te Rome moet men iedere zaak langzamerhand leeren kennen, anders loopt men gevaar voor een Franschman te worden gehouden”. Rome is, schreef Winckelmann, de geschiedenis van de vervolmaking der geheele wereld. Ook ik voel me er vernieuwd en gereinigd naar den geest”. ☞ De baron van de piazza Rondanini besloot dus opnieuw te beginnen, zich te verbeelden eerst op dat oogenblik Rome te hebben betreden en als een neophiet alle schoonheden te beschouwen. Daarna levert hij dit commentaar: „De meest banale mensch

wordt hier nog iets; hij krijgt hier minstens enige minder banale ideeën, ook al zou hij deze niet in daden weten om te zetten. ☞ Ook al zou hij deze niet in daden weten om te zetten. ☞ Hij schrijft: „Toch wordt het mij steeds moeilijker u de bijzonderheden van mijn verblijf te Rome mede te deelen; deze stad is als een zee; hoe dieper zij wordt”. Rome wordt, Rome is Goethe's jeugdroom, omdat hij ook zou ondervinden, dat men Rome's straten niet betreden kan, zonder tol te betalen aan de liefde. Goethe was 36 jaar en hij kon liefhebben. Toen hij eindelijk Rome verliet, weenden om hem vele vrouwen: 'n Angelica, 'n Faustina, 'n schoone Milaneesche. „Alleen te Rome,” schrijft hij, „heb ik mijn weg kunnen vinden”. ☞ Op 10 Juni 1809 voegt Napoleon Rome bij zijn keizerrijk, Rome makend tot een slechts bescheiden hoofdmenten. Maar ook honderd-en-dertig Europeesche departementen. Maar der zelf Napoleon heeft zich niet weten te ge, dat hij daar nooit blijk van gaf, omdat hij nooit in Rome geweest is? Dan moet toch niet vergeten worden, dat de te midden der Consuls en der Helden liet reserveeren; dan is het toch tekenend, dat Napoleon, evenals trouwens Goethe, de Romeinsche keizers „onze verheven voorgangers” steeds wijder reikenden droom, beval, bij het Campidoglio Napoleon liet de richtingen voor meer dan duizend arbeiders. en hij beval — zij het dan van Parijs uit — Rome te maken, tot een hoofdstad zijn zoon waardig. ☞ Het oude Rome

VOOR DE „VILLA MEDICI" MET HET UITZICHT OP ROME

moest worden vernieuwd. Bij den Palatinus lag toch de oudste kern der stad, die zich langzamerhand had uitgebreid over de zeven heuvelen van den linker Tiber-oever (Mons Quirinalis, Viminalis, Esquilinus, Capitolinus, Palatinus, Aventinus, Caelius), dat oude Rome dat door Servus Tullius, den zesden koning, met een sterken muur en een diepe gracht was omgeven. ☒ Napoleon noemde de keizers van Rome zijn verheven voorgangers en moest hij dan niet doen als Caesar en Augustus, die Rome hadden veranderd en verfraaid? Rome had zich vanuit het oude middelpunt, het Forum, steeds meer naar het N.O. uitgebreid, maar de groote brand onder Nero had vele stads gedeelten vernield. Aurelius en Probus en andere keizers hadden Rome weer opgebouwd en mocht Napoleon bij hen dan ten achter staan? ☒ Het scheen met zijn droomen te strooken, dat allereerst een keizerlijk paleis moest worden opgericht, dat zou moeten dienen om hem te herbergen, als hij naar Rome zou komen, om er de keizerlijke kroon te ontvangen. Dit paleis nu moest worden opgericht op den Palatinus. Aan den architect Perosini werd de opdracht verstrekt een plan ervoor te ontwerpen. De heuvel was in den tijd niet als nu, want vele schatten lagen nog verborgen onder de rozen van villa Mills. Het plan dat Perosini ontwierp was grootsch, maar het had slechts één gebrek: het kostte te veel. Maar steeds weer vormde Napoleon nieuwe plannen. Een galerij moest Monte Cacallo met het Barberini-paleis verbinden. Een groep schilders zou de zalen decoreren: in een frescoschildering zou Napoleon, gekleed als Romeinsch imperator, worden verheerlijkt. De huizen tusschen de tegenwoordige piazza Pia en de Vaticaanse Basiliek moesten worden afgebroken, een plan, dat trouwens nog slechts korten tijd geleden ook overwogen werd. ☒ Maar droomen, hoe schoon en hoe grootsch ja zelfs hoe keizerlijk ook gaan maar zelden in vervulling en vaak komt maar al te spoedig het ontwaken en daarmee de realiteit. Het keizerlijke paleis behoefde voor den banneling, die Napoleon werd, niet gebouwd te worden. Neen, Napoleon zal niet naar Rome komen, maar toch, de wrakstukken van de Napoleontische schipbreuk spoelen er aan: Niobe, de Corsicaansche, Letizia, Paolina en Luciano. Over Europa woedt de storm nog eens in volle kracht en deze wrakken worden nog eenmaal hoog getild, om dan aan de voeten van het Campidoglio te worden neer-

geworpen. ☒ In het huis van den eeuwigen rouw, in „casa dell'eterno lutto" (het palazetto di Venezia) woonde tot haar dood, Niobe, de Corsicaansche. De Romeinen, die smart te eerbiedigen weten, zagen haar vaak gezeten in een breeden fauceuil in de veranda der eerste verdieping. Naast haar zat dan de markiezin Meillini, die haar ascetische boeken voorlas. Slechts een enkele maal verliet de moeder van Napoleon dit sombere verblijf, om een kleine wandeling te gaan maken door den tuin van de Villa Borghese, eigendom van haar schoonzoon Camillio. Op 2 Februari 1836 stierf zij — de moeder van alle smarten. ☒ En de jaren gaan voorbij en nieuwe stormen steken op. Italië vecht voor vrijheid en eenheid en eindelijk, in 1871, is Rome de hoofdplaats van het koninkrijk Italië. Om de vrijheid te bevechten, om de eenheid te stichten, moesten er offers gebracht worden, maar ze werden niet vergeefs gebracht. Rome ging een nieuwe, een groote toekomst tegemoet. Wat doet het er toe, dat de ontwikkeling van de stad gedurende vijftig lange jaren niet wordt bevorderd, doch eer wordt tegengehouden? Na vijftig jaren zal een nieuwe, een jonge, een krachtige beweging in het leven worden geroepen door den man, wiens naam tot in de verste uithoeken bekend is, door een man, wiens wieg weliswaar niet in Rome stond, maar wiens denken en wiens hande-

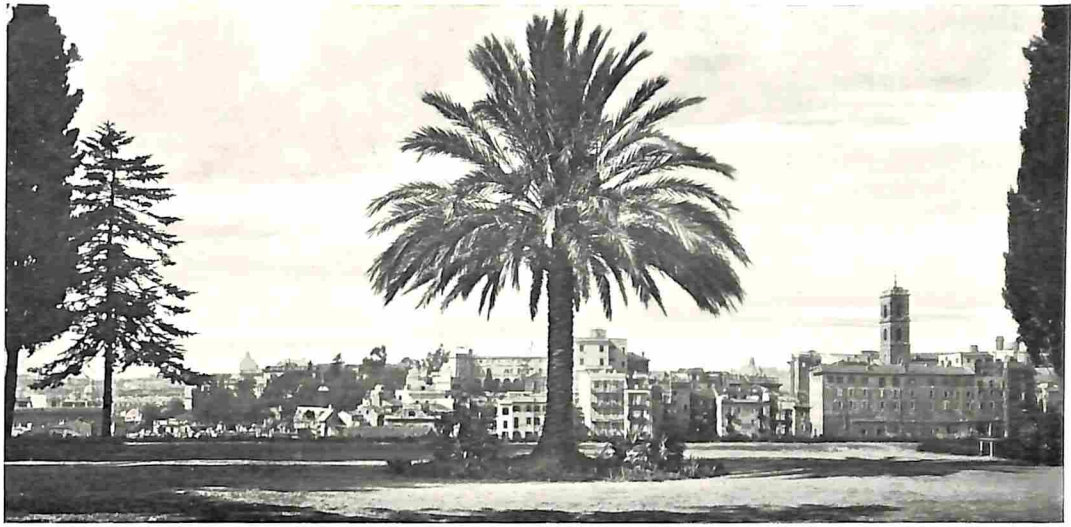
GEZICHT OP DEN SINT PIETERSKOEPEL

stoel, met zijn oogen bijna dicht en zijn handen om zijn dikken buik, hetgeen geheel in strijd scheen met zijn diep-peinzend gezicht. Toen zijn gastheer zweeg, stond Mr. Haydock langzaam op uit zijn stoel en zei: „Met uw verlof zal ik een wandeling maken door uw prachtige tuin. Ja, heel graag wil ik een sigaar hebben. U luncht om —?” „Twee uur. U hebt zeker uw reistasch bij u?” „Ja, dank u, zij brandt al —” „Het was toen één uur. Toen Mr. Haydock de oprijlaan afliep, passeerde hem Mr. Corby—Bunter's auto, die van het huis wegreed, met een blonde dame en een donkere jonge vrouw erin. De chauffeur was dezelfde knappe jonge man, die hem een uur geleden van het station had gehaald. Hij zag dat de dame, hoewel bleek, heel mooi was — en haar gezellin ook en dat de eerste een bontjas droeg van het duurste pelswerk — hij wist dat omdat hij ook getrouwd was. Nadat hij door de tuinen had geslenterd, keek hij in de stallen en de garage. Toevallig viel zijn blik op het open raam boven die garage, waarop de zon krachtig scheen en hij zag, dat de muren van het vertrek versierd waren met opgezette dieren — wezels, vinken en dergelijke buit uit bosch en veld . . .” „Mrs. Corby—Bunter voelde zich tijdelijk zooveel beter, dat zij aan de lunchtafel verscheen. Mr. Haydock zag dat zij dezelfde dame was die hij dien ochtend in de auto had zien vertrekken. Zij was heel opgewekt en toonde weinig sporen van zenuwoverspanning, daar zij ongetwijfeld opgevroolijkt was door de aanwezigheid van een vreemde. Haar man had den gast gewaarschuid niets te vertellen omtrent de zaak, die hem naar „De Azaleas” had gebracht en

GEZICHT OP ROME VAN DEN PALATIJSCHEN HEUVEL

ofschoon zij eens of twee keer eenige ontroering toonde bij het spreken over haar verloren Mimi, werd zij zoo levendig toen het gesprek op het tooneel kwam, dat haar man hoopte, dat zij werkelijk over haar verdriet heen was en hij vrede in huis zou hebben tot de een of andere onvermijdelijke nieuwe oorzaak van onaangenaamheden zich zou voordoen. „Het was na den theetijd. Mr. Haydock en zijn gastheer waren op de veranda voor de bibliotheek. In antwoord op een vraag van Mr. Corby—Bunter antwoordde Haydock: „Ik kan u nu bijna precies vertellen wat er is gebeurd. U wist misschien niet dat de kamenier van Mrs. Corby—Bunter bemind wordt door uw chauffeur. Neen? Nu, dat was en is het geval. Zeker is het, dat uw vrouw niet lang geleden waarschijnlijk met uw finantieele toestemming — in het bezit kwam van een dier bontmantels, welke de hartewensch zijn van iedere dame van fijnen smaak — de *Saxe foncé*

DE TRIOMFBOOG VOOR SEPTIMIUS SEVERUS

muskusrat. Zoals mij na telefonisch onderzoek is gebleken, zijn de huiden, waarvan deze mooie mantels worden gemaakt, zeer moeilijk te krijgen en diensvolgens uiterst duur. Er zijn natuurlijk goedkope imitaties, maar het echte artikel met den rijken glans en fijne zachtheid van de pels van uw vrouw is zoo prachtig, dat zelfs één velletje van de dertig of veertig, die vereischt worden om een mantel te maken, door iemand buiten het vak niet voor minder dan twintig guinea's gekocht kan worden. Volgt u mij?"

„Ja! Ofschoon ik volstrekt niet begrijp . . .” „Wacht u een oogenblik, dan ziet u alles duidelijk genoeg. Op den Zaterdag voor den Maandag waarop de kat verdween bent u en Mrs. Corby—Bunter teruggekeerd van een bezoek aan eenige vrienden in — geloof ik — Warwickshire; waar doet er eigenlijk niet toe, alleen dat het huis waar u gelogeed was, niet groot was, zoodat uw vrouw bij deze gelegenheid haar kamenier thuis liet. Bovendien was het weer dien dag erg warm voor een Engelse Juni en zij liet dus haar bontjas eveneens thuis. Uw gastheer en gastvrouw haalden u, naar ik meen, af in hun eigen ruime auto”.

„Dat is zoo”.

„Best. Wat gebeurde er nu bij zulk een samenloop van omstandigheden? De chauffeur-minnaar, die den anderen dienstboden het zwijgen had opgelegd door ze dien Zaterdagavond mee uit rijden te nemen in de auto, nam zijn liefste dien Zondag mee uit. Dat was, zooals u zich zult herinneren een zeer koele dag, niet bepaald kil, maar niet te warm om een bontjas te dragen in een snel rijdende auto. Sidonie zag er, zooals u wel kunt begrijpen, schitterend uit in den kostbaren bontmantel en met een mooien autokap; en daar Henry geen uniform droeg, werden zij als vorsten behandeld in het hotelletje waar Henry zijn weekloon besteedde aan de lunch en de thee. Alles zou waarschijnlijk goed zijn afgelopen met hun uitstapje, als niet Sidonie per ongeluk bij het verlaten van het café met den onderrand van den mantel aan een spijker in den muur was blijven haken. Het was —”

„Ik vrees dat ik erg dom ben, maar —” „Wacht even en dan zult u, dat verzeke ik u, mijn verhaal volkomen begrijpen. Ik zal het zoo kort mogelijk maken. Pas toen zij weer thuis was, bemerkte Sidonie dat er een stukje was afgescheurd op de plek waar zij dacht dat alleen een naad was opengetrokken. Wat moest zij doen? Maandagmorgen zat zij in diep gepeins hoe zij zich uit die moeilijkheid kon redden en voor uw vrouw een vergrijp kon verbergen, dat haar, Sidonie, een goed betaalde hoewel niet al te gemakkelijke betrekking zou kosten, toen Mimi, de Angora-kat, de kamer binnenkwam en haar kopje streek over de bontjas, welke Sidonie op haar schoot had. Op dat oogenblik was het lot van de kat beslist! De kleur en de soort van haar vacht leek zoozeer op die van den mantel, dat met behulp van de huid der kat, een handige naaister zooals de kamenier van uw vrouw, den mantel kon repareren zonder gevaar te loopen dat het lapje ooit werd opgemerkt . . .”

„Lieve help! Nu begrijp ik alles!” riep Mr. Corby—Bunter uit.

„Dat heb ik u wel gezegd”, antwoordde de amateur-detective. „Maar nog begrijp ik niet hoe Sidonie kon veronderstellen dat een ongelooide kattenhuid in zulk een geval gebruikt kon worden zonder spoedig door den reuk haar tegenwoordigheid in de kleerenkast van een

dame te verraden . . .”

„U vergeet de hulpbronnen der moderne wetenschap. Dat wat dertig jaar geleden weken of maanden noodig had bij het bereiden van huiden, kan door een modern chemisch proces in evenveel minuten geschieden. U weet misschien niet dat het stokpaardje van uw chauffeur — behalve zijn verliefdheid op de kamenier van uw vrouw — het opzetten van dieren is en dat zijn kamer boven de garage allerlei opgezette vogels en andere kleine dieren bevat. Het is nutteloos te vertellen hoe hij de kat heeft vermoord. Het heele treurspel is voldoende opgehelderd.”

„Hebt u dit alles van de twee schuldigen vernomen?”

„Neen; zij weten zelfs niet dat zij verdacht worden.”

„Mag ik u dan vragen, hoe —”

„Zeker, maar om mijn succes in dit bijzondere geval te verklaren, moet ik u eenig idee geven van mijn methode bij het rekerchewerk, waaraan ik zulk een groote reputatie heb te danken. Bijna alle detectieven, zelfs de knapsten, hebben dikwijls geen succes omdat zij meer vertrouwen op materiele feiten dan op de kennis van psychologische en persoonlijke neigingen en mogelijkheden; en ten tweede omdat zij niet voldoende op de hoogte zijn van de litteratuur der misdaad, geschiedkundig of fictief”.

„Neem mij niet kwalijk dat ik u in de rede val, maar over vijf minuten is het etenstijd, en —”

„Zeker, zeker. Ik zal u de rest vertellen bij onze koffie en sigaretten” . . .

„Geen suiker, dank u, ik vind dat die de koffie bederft . . . Nu uw butler is heengegaan, zal ik, als u er belang in stelt, mijn methode verder verklaren. Mijn eerste conclusie is altijd, zonder uitzondering: „er is een vrouw in het spel”. Dan — waar een Fransche kamenier is, behoeft men niet verder naar „de vrouw” te zoeken; voorts waar een knappe man is in de onmiddellijke nabijheid, is deze altijd de minnaar van de Fransche kamenier. Ik wist dus dat Sidonie een der schuldigen was in de zaak der verdwenen kat en ik wist dat de chauffeur Henry haar minnaar was. Het was even zeker, dat gedurende uw verblijf in Warwickshire zij hem overhaalde haar mee uit rijden te nemen en dat zij het mooiste kleedingstuk uit Madames garde-

Foto C. Steenbergh

DE LINDENLAAN IN ARTIS . . . IN DEN ZOMER

robe zou aantrekken. „U hebt waarschijnlijk de bontjas nagekeken en het ingezette stuk ontdekt?”

„Neen. Mijn methode maakt een dergelijk onderzoek overbodig”.

„Maar, beste vriend, zoudt u mij willen vertellen dat u dit geheim kunt ophelderen zonder onderzoek of eenige materiele aanwijzingen?”

„Mijn waarde heer, dit is een tijd waarin, evenals bij alle dingen, het materiele minder zegt dan het immateriele. Problemen worden geheel door het denkvermogen opgelost . . .”

„Maar het komt mij voor, dat . . .”

„Ik weet dat u zult zeggen, dat zulk een methode van onderzoek een terugkeer is naar de oude wijze van Aristoteles en zijn volgelingen en dat . . .”

„Neen, ik weet niets van al die wetenschappelijke dingen. Maar het spijt mij, dat ik niet langer kan blijven. Hartelijk dank voor alles wat u omtrent de kat hebt ontdekt. Ik vermoed, dat ik Henry zal moeten ontslaan en dat mijn vrouw ook Sidonie zal wegsturen, ofschoon beiden moeilijk te vervangen zijn — het Fransche meisje vooral; zij is de negende kamenier, die mijn vrouw in dit jaar heeft gehad en wij hebben nu pas Juni”. „Als ik u mijn eerlijke

meening mag zeggen, zou ik u aanraden geen van de beide schuldigen weg te sturen. Zie een andere kat te krijgen. Goede ondergeschikten zijn meer waard dan Angorakatten en als Mrs. Corby—Bunter negen kameniers heeft gehad in zes maanden — nu, dan zou ik u raden den schuldigen een strenge berisping te geven, de beste kat te koopen, die er te krijgen is, en uw vrouw van de heele zaak niets te vertellen. In dat geval . . .” ☼ „Miaauw! Miaauw!” Het geluid kwam uit den tuin. Mr. Corby—Bunter sprong overeind en rende naar het openslaande raam, maar voor hij het had bereikt, stapte een prachtige, blauw-grijze kat de kamer in en wreef, luid spinnend, haar kopje tegen Mr. Corby—Bunter's been. ☼ „Goede hemel!” riep hij uit, „het is Mimi zelf. Er is geen enkele kat in de heele buurt die bij vergissing voor haar kon worden aangezien. Bovendien kent zij mij, zooals u ziet. Wat beteekent dit alles? U, mijnheer, met uw wonderbaar, immaterieel systeem van onderzoek, hebt Sidonie en Henry gemeen belasterd en u zult wel zoo goed zijn mij eenige verklaring daaromtrent te geven. Maar wacht een oogenblik, ik moet dadelijk Mimi bij mijn vrouw brengen”. ☼ Toen Mr. Corby—Bunter een kwartier later terugkwam, zag hij, dat zijn gast was verdwenen. Op de schrijftafel lag een briefje aan hemzelf gericht en geteekend: „F. H. Haydock”. Het luidde als volgt: „Mijnheer: — Toen ik erin toestemde u, op dringend verzoek van mijn vriend, Dr. Neurasthen, ter hulp te snellen, verwachtte ik natuurlijk niet dat ik behandeld zou worden op een wijze als hier het geval is. Zoowel Dr. Neurasthen als u hebben mij herhaaldelijk verzekerd dat Mrs. Corby—Bunter's kat vermoord is en dat u ten zeerste verlangend was te ontdekken wie de schuldige was. Aannemend dat u de waarheid sprak en dat de kat dood was, vermoord door onbekende hand, heb ik mijn geest aan het werk gezet en binnen eenige uren een complete verklaring voor de zaak gevonden en u bewezen wie de misdadigers waren. Nu, na al mijn moeite en mijn succes bij het ophelderen van het geheim, blijkt het dat de basis bij het onderzoek — die mij was gegeven — valsch was en dat mijn diensten overbodig waren. Ik vind dat ik in deze zaak zeer onbehoorlijk ben behandeld en ik zal dit ook Dr. Neurasthen vertellen, die verantwoordelijk hiervoor is”. ☼ De waarheid was, dat Mimi opgesloten was in een kippenhok, waaruit zij, na twee kippen te hebben doodgebeten, was ontsnapt, toen de eigenares de deur opende. Mr. Corby—Bunter betaalde tien shilling schadevergoeding voor de kippen, nam zijn vrouw mee te dineeren in het Ritz Restaurant, daarna naar den schouwburg om ten slotte te soupeeren in het Savoy — ongetwijfeld de beste behandeling voor haar zenuwen. ☼ Het doode dier, door den tuinman gevonden, bleek bij nader onderzoek het lijk van een konijn te wezen, waarschijnlijk door een landlooper gestroopt ter wille van de huid . . .

W. H. HELM

Artis in de Sneeuw

EEN WINTERSCHE HERINNERING

ALS de rustige toegang tot een voorname buitenplaats ligt de ingangslaan, wit en stil onder de overbuiging der zwarte winterboomen, als voerde zij in een verlaten park. ☼ Maar na een paar stappen al zijn wij uit de verlatenheid; de donkere kameelen, onbekommerd de kou duldend, rekenen de halzen en hun verstandige oogen spieden of de schaarsche bezoekers brood of pin-da's te geven hebben: de hoop op zulk een extraatje is waarschijnlijk de reden, dat de schepen der woestijn zich in de sneeuw uit den stal wagen. ☼ Blank breidt zich de rozentuin, omzoomd door den heesterrand, die de sneeuw draagt als een sobere versiering,

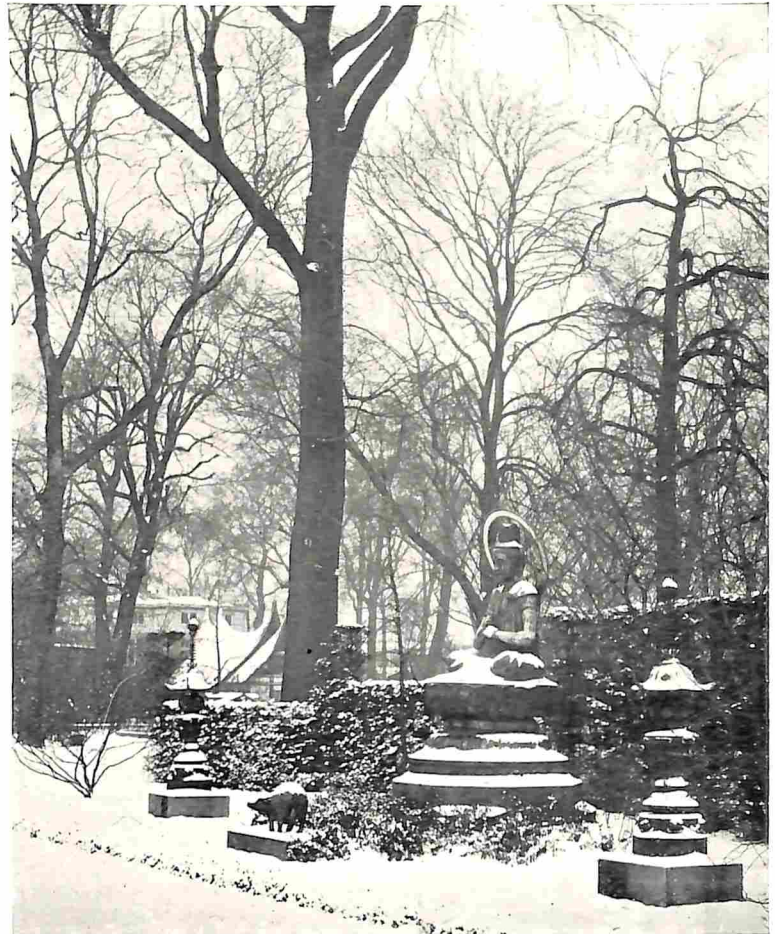

Foto C. Steenbergh

ARTIS. . . . EEN BESNEEUWDE LOTOS IN DE HAND . . .

waar 't groen van evergreens doorheen loert; de groote Boeddha verderop houdt een besneeuwde lotos in de hand, en uit zijn ééne oog, in meditatie neergeslagen, leekt een witte traan langs zijn gelaat. ☼ Het nieuwe verblijf van de wolven doet suggestief aan: door de struiken rennen de bewoners heen en weer over de sneeuw, tusschen hun sterke tanden een stuk bloederig vleesch: onze verbeelding ziet een winterwoud, waar de hongerige wolven een prooi bemachtigd hebben! ☼ Vriendelijk stelt de boschhoek ons gerust: een troep glanzende spreuwen zit er te babbelen op een tak, waarvan de dunne droge sneeuw wegstuift en vlak erbij duiken en plussen de zeeleeuwen in het ijskoude water; hun stenen rustbanken zijn blokken ijs geworden, glazig en kil. ☼ O! we kunnen in dien wondertuin de vreemdste verschijnselen waarnemen:

Foto C. Steenbergh

DE BEREN IN HUN NIEUW VERBLIJF

't Indische huis, waarvan de daklijnen geaccentueerd worden door sneeuwranden, fel blinkend in een zonneflits en vlak daarbij 't groene laantje, waar het hooge, welige riet, dat van geen winter weet, zomerachtige schaduw schept. ☼ In den vijver zit het eendenvolk opeengedrongen in en om de bijt en in een tweede bijt verkeerend witte en zwarte zwanen blijkbaar in ietwat geprikkelde stemming, als menschen, die, aan ruimte gewoon, genoodzaakt zijn met elkander in een nauw vertrek te leven; de minste aanleiding: een toevallige aanraking, een onopzettelijk versperren van den doorgang, brengt de pikkende snavels in vinnige werking op elkanders lichaam. ☼ Contemplatief lijken, vlak bij het bewegelijke vogelvolk, de bisons: de wollige beharing van hun geweldige koppen ziet er uit als de baard van Sint Nicolaas, maar zij schijnen zich van niets bijzonders bewust te zijn: kalm verorberen zij hun hooi. ☼ Een paar stappen verder voeren ons aan den Nijl, waar de krokodillen roerloos droomen in het warme zand. Volmaakt stil is het in 't reptielenhuis: een stemming van afzonderdheid heerscht er, als bevinden wij ons op oneindigen

afstand van het drukke leven: wie zich moe voelt van de drukte in de stad, heeft hier de rust vlak bij; een uurtje per dag in het reptielenhuis en hij zal tot kalmte komen en misschien in het jachtige stormende leven iets meebrengen van de rust uit deze dierwereld. ☼ Een eigenaardige gewaarwording is het, met den witten tuin als 't ware nog in onze oogen, het Vogelhuis binnen te komen; 't is of wij zoo, na het wit, dubbel ontvankelijk zijn voor de

kleurenpracht hier binnen. Was ooit een Oostersch vorst met rijker kleurenpracht getooid dan die, waarmee de natuur een kleine vogel als de pracht-tanagra heeft bekleed? Wist een kunstenaar in zijn schoonsten droom combinaties van tinten en nuances te vinden, zoo harmonisch en tegelijk zoo gedurfd als wat hier in veerenkleedjes wordt vertoond? En wat een innigheid in de gebaartjes van die vogelwereld! hoe zoetjes teeder trekkebekken de parkieten en hoe dicht zit het paar groene papagaaitjes tegen elkaar aan, als gelieven, die elkander niet kunnen missen. Eén van deze kleine groene papegaaien kreeg een pinda van een bezoeker; de sterke kromme snavel boorde het nootje open en nu begon tusschen de twee vogels een spel: om de beurt hielden zij de open noot in hun klauwtje en om de beurt aten zij van den inhoud; 't was alsof zij vreedzaam dronken uit één miniatuurbekertje. De apen aan den overkant kennen zulke eendrachtigheid niet, tenminste ik zag ze hen nimmer betrachten: hun vlugge, gretige handen graaien wat ze krijgen kunnen, stelen een lekkernij zelfs uit de vingers van hun jong. ☼ Veel hokken liggen ontvolkt in de sneeuw: de knaagdieren-villa doet denken aan 't huisje met 't suiker dak uit een sprookje. ☼ De buffels zijn binnen; in den stal ruikt 't als in een Hollandschen koestal en het rustig gelijkmatige eetgerucht van de dieren versterkt den indruk, als waren we in een Hollandsche boerderij. Maar aan den anderen kant van de gang wonen de roofvogels, als droeve gevangenen zijn zij in

dit sombere verblijf; op één stok zitten zeven prachtige brilvillen op een rij; boven de goudbruine borst en buik rust de breede katachtige kop, zwart en wit gestreept en bepluimd; de ronde, donkere oogen staren. Er is een comische gewichtigheid aan dit dier. ☼ Buiten schemert het daglicht weg; de sneeuw schijnt te vergrauwen. Donker lijken de gestalten der groote herten; het rendier, de breede gespleten hoeven vast op de sneeuw geplant, staat stil naast haar kalf, dat vroolijk met zijn staartje kwispelt; hoe graag zouden wij hen zien rennen over de sneeuw! Neen, onze verbeelding moeten wij nooit thuis laten bij een bezoek aan Artis! Maar niemand zegge, dat hij geen verbeelding heeft!

ANNA VAN GOGH-KAULBACH

MET SNELHEID NAAR SCHOONHEID EN BEROEMDHEID

„VAR so god”, zegt het dienstmeisje, als zij terug komt, „na mijn verlangen om Dr. Selma Lagerlöf te mogen

bezoeken, te hebben overgebracht. ☼ En, hoewel het mij al zooveel malen en door zooveel verschillende menschen verteld is, nu pas weet ik, dat ik werkelijk iets bijzonders gepraeiseerd heb, nu Dr. Selma Lagerlöf mij daarom ontvangen zal: ik ben als meisje, alleen, in drie dagen in mijn klein, oud autotje van Holland naar Zweden, en daarnaar Märbacka komen rijden. ☼ Ik kende den weg niet, den motor niet, en de taal niet; en het was tot mijne eigen verbazing, dat ik

Foto C. Steenbergh

DE VISCHOTTER IN EEN BIJT, MET MOEITE GEHAKT

tegen alle voorspellingen in, den eersten dag Hamburg bereikte. ☼ In zon en wind ben ik een heelen dag Denemarken doorgereden, door schilderachtige dorpen en interessante stadjes, langs water en door korenvelden; ik ben van eiland tot eiland gegaan, vol spanning over het onbekende, terwijl de taal het eene sport temeer maakte, om de opschriften en waarschuwingen te raden, die ik niet kon ontcijferen. ☼ Kopenhagen heb ik in alle richtingen doorkruist, om de bijzonderheden te zien; ik heb de verkeersagenten wel een beetje wanhopig gemaakt, door niet naar hén, maar naar de gebouwen te kijken; met wat lachen heb ik dat altijd maar weer goed moeten, en gelukkig ook kunnen maken; ik heb aan de Denen, en later ook aan de Zweden, een veel welwillender herinnering bewaard, dan aan de snauwende Hamburgers! ☼ In den zonnigen namiddag ben ik langs de „Deensche Riviera” gereden; heb langzaam maar zeker de Zweedsche kust steeds nader zien komen: Mijn doel! Nog weer tot mijn eigen verbazing, scheen ik het heusch te zullen bereiken. . . . ☼ Skåne biedt nog denzelfden welvarenden vruchtbaren aanblik, als de Deensche eilanden; over Markaryd, Vänamo, Jönköping, Linköping, Nyköping en Södertälje ben ik naar Stockholm gereden; hoe Noorderlijker ik kwam, hoe dichter de bosschen en hoe bochtiger de wegen werden; als mooie verrassingen waren daar telkens de grootere en kleinere meren; de tocht langs het lange meer Vättern was één schoonheid. ☼ Stockholm is een heerlijke

IN DE ZITKAMER VAN SELMA LAGERHOF

stad, ook voor den beginnenden automobilist, die er, vooral in het oude gedeelte, zijn hart op kan halen aan smalle, bochtige straatjes, met steile up en downs en éénrichtingverkeer. Ik ben er eenige dagen gebleven, heb genoten van de wonderbare ligging, van de prachtige oude, en nieuwe gebouwen; heb er gewinkeld, en Josephine Baker zien dansen. ☼ Van Stockholm, ben ik over Uppsala en Falun het meer Silhan omgedren; en Dalecarnië door, ben ik Zuidwaarts weer afgezakt door Gösta Berling's land. ☼ Er zijn dagen achtereen geweest, dat ik tien uur en meer achter het stuur zat, met als eenige pauze's ponten en douanes. Er zijn warm fel-zonnige dagen geweest, dat ik zonder hoed of jas met een wijdopen voorruit reed; er zijn regendagen geweest, dat ik huiverde onder het vochtige kapje, en duizelig werd van het steeds wapperende ruitenwissertje; er zijn slechte en goede wegen geweest, smalle kronkelende en breede rechte; kleine dorpen en groote steden; er zijn bijna altijd menschen geweest, mannen, vrouwen of kinderen, die een eind meereden, en soms heelemaal niet; en iedereen is altijd aardig geweest, en ik heb vele vrienden gemaakt; ik heb rechts gehouden en links gehouden; ik ben verdwaald en weer terecht gekomen . . . maar altijd door hebben wij gereden, de kleine Renault en ik, K.M. na K.M. en mijl na mijl . . . ☼ Ongelooflijkerwijze is het een voortdurend genot geweest. ☼ En hierom nu, zal Dr. Selma Lagerlöf mij ontvangen. Het lijkt niets met elkaar uitstaande te hebben, en geen twee dingen zijn mij vóór dezen dag verbandlooser voorgekomen, dan Selma Lagerlöf en mijn kleine, oude 6 P.K. Renault . . . En toch . . . zooveel hebben, van dichterbij gekomen, alleen met hun bewondering of nieuwsgierigheid, tevergeefs aan Mårbacka aangeklopt. ☼ Ikzelf heb niet anders verwacht. En nu, dit onverwachte, bijna schrikbaarjagende, „var so god” . . . ☼ Het meisje leidt mij door den tuin; met angst en beven bestijg ik de weinige treden naar de hal, waar Dr. Lagerlöf mij tegemoet treedt. Zij geeft mij een hand, en ik buig; zij maakt een grooten, statigen indruk, al is zij wat gebogen, en zie ik, als zij mij voorgaat naar de zitkamer, dat zij wat mank loopt. ☼ De kamer is groot, ruim en heel ordelijk; een tafel vol boeken, een vleugel; rondom is de zonnige tuin weggesloten achter neergelaten gordijnen. Mårbacka's uiterlijk, zoowel als innerlijk, zijn nieuw en licht, en ruim, en maken een verzorgde indruk. ☼ Een rustige, zachte stem is het, die mij vraagt naar mijn land, mijn reis, en wat ik gezien heb; wat vermoeid klinkt die, en langzaam komen eenvoudige zinnen, weinige woorden, waaruit toch een groote belangstelling blijkt, voor wat ik gezien, en welken indruk ik gekregen heb van dit land, temidden waarvan zij leeft, en dat zij voor de heele wereld als zoodanig herschepen heeft: Gösta Berling's land. ☼ Wij praten heel huiselijk, over allerlei onderwerpen, zelfs

met toewijding over het weer, dat een paar dagen geleden heel slecht is geweest (wie in de wereld zou mij ooit hebben durven voorspellen, dat ik nog eens met Selma Lagerlöf over het weer zou zitten praten?!), maar desondanks blijft zij Dr. Selma Lagerlöf, de beroemde . . . ☼ Zooals het afgelegen, landelijke Mårbacka toch niet alleen meer is het oude, eenvoudige Löfdala, Liljecrona's liefelijke woning, maar zooals het nieuwe gebouw, hekken rondom, een grommende hond en een briefkaartenverkoopster het onmiskenbaar maken tot „Dr. Lagerlöf's Hem . . .” ☼ Zoo lijkt Selma Lagerlöf zelf een eenvoudige, gewone oude dame, wel oud, en die veel kent, en veel beleefd heeft; haar buitengewone gaven zijn maar niet zoo te zien of te voelen; maar de beroemdheid is onafscheidelijk daar. ☼ Zoo heb ik behalve al het vele andere, nu het land en de plaatsen gezien, waar Gösta Berling's sage geschapen is; en al heb ik niet kunnen zien waardoor, ik heb mogen zien door wie. ☼ En als onverwachte toegift werd mij daarbij voor oogen gesteld, wat, op zijn beurt, dit boek zelf weer tot stand heeft gebracht.

F. E.

ROOVERS EN DIEVEN

OOK de dierenwereld kent echt diefachtige leden. Zoo zijn er verwilderde bijenvolken, die zelf geen honing verzamelen, doch geheel leven van voedsel dat ze andere, vlijtig werkende volken ont-rooven. ☼ Onder de groote zeevogels zijn er die graag de zwakkeren en kleineren den door hen veroverden buit afnemen. De groote fregatvogel der oceanen, de roofmeeuw of jagersmeeuwen en ook wel de mantelmeeuw onzer kusten zijn gevaarlijke vechtersbazen en roovers hun kleine familieleden. Al wat roofmeeuw is, — de Schotsche zeelui noemen ze teasers, „plagers”, — hebben een sterk aan de punt neerwaarts gebogen bovensnavel, op dezelfde manier als de roofvogels en daarbij sterke, kromme klauwen. ☼ Zelf vischvangen doet ze weinig, doch ze werpen zich op een meeuw, die juist een visch ving, achtervolgen en plagen die tot ze van angst de vischprooi laat vallen, waarna ze zich daarvan snel meester maken. ☼ Eieren van broedende meeuwen zijn ook alles behalve veilig voor deze dieven en hun verschijning boven een broedgebied brengt heel de meeuwenkolonie in rep en roer, want gezamenlijk rijzen ze op de vleugels om den grooten roover luid krijschend te verjagen.

EEN DEENSCH BOERDERIJ

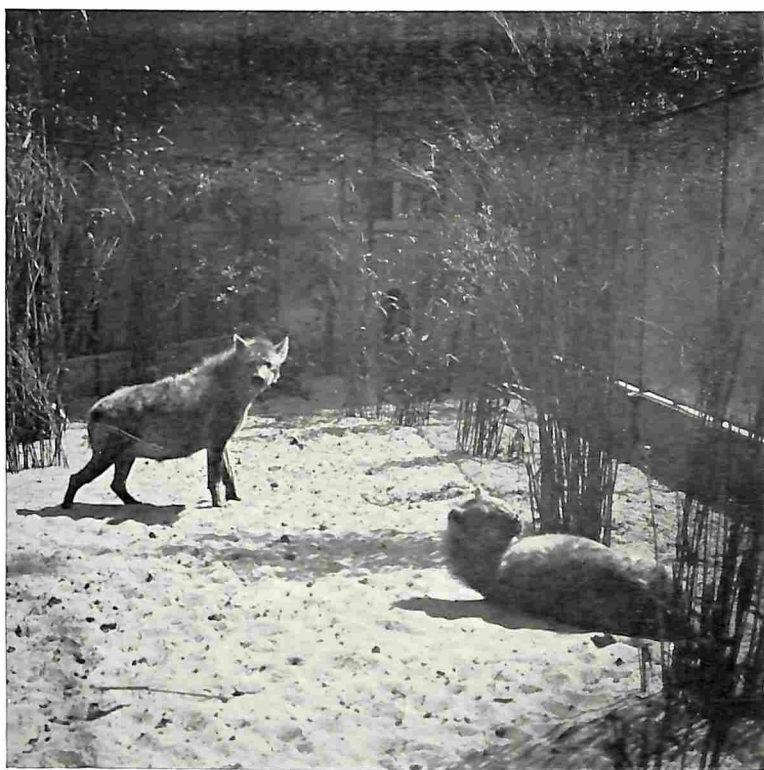

Foto C. Steenberg

HYENA'S IN ARTIS

Het verhaal van een wraakneming

4)

DOOR K. KIKUCHI

Vertaald door J. B. SNELLEN EN J. KUMAKURA

(Vervolg)

HIJ hoopte door een schitterend wapenfeit zijn harte-wensch in vervulling te zien gaan, maar al was hij sterk genoeg om den vijand te verslaan, de enige vraag was vooralsnog, hem toevallig eens tegen te komen. Het was in de lente van zijn 21ste jaar. Hachiya ging voor de tweede maal Yedo uit, met het plan om van den Nakasendō af in Shinetsu binnen te trekken. Nadat hij vier à vijf dagen verblijf gehouden had bij Higuchi (een beroemd schermmeester) in Maniwa (Kōzuke), trok hij het fort Sakai van Maebashi binnen. Hij kreeg voor zijn wraakneming een voldoende toelage van zijn clan en was gewoon in een behoorlijk hotel te gaan. Ook dezen avond overnachtte hij in het bijgebouw van de Uenoya. Hij was gewoon na het avondeten, zoodra hij het reisdagboek, dat hij geregeld bijhield, ingeschreven had, naar bed te gaan. Juist toen hij zich ter ruste wou begeven, en het penseel van zijn dagboek neergelegd had, hoorde hij de shōji¹⁾ zachtjes openschuiven. Opkijkend, zag hij een man, in eerbiedige houding met het hoofd op den grond geknield, die zei: „Hebt u niet een masseur noodig?” daarbij opnieuw een diepe buiging makend. Hachiya had dien dag bij Higuchi meegedaan aan verschillende wedstrijden en zijn schouders waren tamelijk stijf. „Aha, ben jij een masseur? Dat komt net goed uit. Ik zal me maar eens laten wrijven”, zei Hachiya. De blinde, mager en uitgeteerd, kwam naderbij en begon zachtjes Hachiya's schouders te wrijven. Hij had niet al te veel kracht in zijn

Foto C. Steenbergh

DE SCHIPBRUG TE ARNHEM

vingertoppen, maar hij wist waar hij moest wrijven. En hij verschilde van de masseurs die men in goede hotels ziet, doordat hij buitengewoon stilzwijgend was. Beide mannen zwegen. De blinde ging voort met wrijven. Hachiya begon een beetje slaperig te worden. Om zijn slaperigheid te verdrijven begon hij tegen den blinde te praten. „Het lijkt wel of je op lateren leeftijd blind geworden bent?” „Zoo is het, heer. Op mijn drie en dertigste heb ik het licht verloren. Het is lastig dat ik dikwijls ergens tegen aan stoot, want ik kan niet goed voelen”, antwoordde hij beleefd met een heesche stem. Toen Hachiya hem hoorde praten, vond hij iets eigenaardigs aan het accent van den blinde. „Waar ben je geboren?” vroeg Hachiya met een stem die een beetje begon te trillen. „In Shikoku.” „Welk deel van Shikoku?” „In Sanuki, mijnheer.” „Takamatsu of Marugame?” vroeg Hachiya, die opgewondener werd. „In Marugame, mijnheer”. „Boer of koopman, wat ben je van afkomst?” „Het is een schande, maar ik ben oorspronkelijk bushi”, zeide de blinde en in zijn woorden klonk even iets door van aangeboren waardigheid. „Als je zegt dat je bushi bent, dan ben je een rōnin van Ryōkokudono”, en dit zeggende wendde Hachiya het hoofd om en keek den blinde strak in het gezicht. En bij het flauwe schijnsel van de andon²⁾ zag hij duidelijk de vlek, het eenige kenteeken zijns vijands. Hachiya strekte de rechterhand uit en greep den pols van den blinde. „Heet je niet Maegawa Magobei?” Dit zeggende, gaf hij een krachtigen ruk. De blinde viel voorover en bood niet den minsten weerstand. „Nu, ben je

Maegawa Magobei, of niet?” zei Hachiya, thans in de grootste opgewondenheid. De blinde was even ontgaan, maar herstelde zich onmiddellijk. „Ik schaam mij ervoor uit te komen, het is zooals U zegt. . . . maar wie bent U eigenlijk?” Zijn stem was zacht en rustig. „'t Is goed dat je bekend. Ik ben Hachiya, de zoon van Suzuki Yamon, die door jouw toedoen een onnatuurlijken dood stierf. Besef, voor een korte poos nog maar, dat ontsnappen onmogelijk is”. De ontsteltenis van den blinde was hevig. Hij was een poosje versuft; aan zijn aschgrauwe oogen was te zien dat een hevige ontroering hem aangreep. Maar die aandoening scheen geen angst te zijn over het gevaar dat zijn leven liep. „Wel, wel! Dus Yamondono¹⁾ heeft een zoon. Maar dan moet Yayedono²⁾ op dien tijd zwanger geweest zijn en dan moet die zoon nu 21 zijn. . . . Ik begrijp dat U mij dooden wilt. . . . Ik heb op mijn zwerftochten mijn oogen verloren en met het leven, te veel overgehouden. . . . En hiermee gaan mijn doodsbloemen bloeien. . . .” Zoo kwamen met tusschenpooszen de woorden van den blinde, en op het eind lachte hij droevig. In zijn woorden klonk door dat allerlei herinneringen uit vroeger tijden bij hem opkwamen. Uit zijn houding sprak waardige nederigheid. 't Was alles anders dan Hachiya gedacht had. Hij had als vijand verwacht een sterken dapperen bushi, zooals hij bij de Seta-brug ontmoet had. Hij had gehoopt dat die bushi, zoodra hij hem zien zou, zijn

hart met haat en vijandschap zou vervullen. Maar de echte vijand, die hem nu onder oogen kwam, was een half doode man. Hij gevoelde een hevige teleurstelling. En in den toon waarop de blinde de namen van zijn vader en moeder uitgesproken had, klonk groote hartelijkheid. Hij had tot dusverre den naam van zijn vader nooit met zooveel hartelijkheid hooren uitspreken. Terwijl hij tegenover zijn vijand zat, werd Hachiya be-

stormd door allerlei gevoelens, die hij tot dusverre niet bij zichzelf verwacht had en hij kon niet anders doen dan het stilzwijgen blijven bewaren.

(Slot volgt)

1) Yamondono = mijnheer Yamon. 2) Yayedono = vrouwe Yaye.

MINIATUURTJE

Een effen, helderblauwe hemel,
Vol tintlend, vroolijk lichtgewemel
Van zonnestofjes; toch, heel fijn,
Van louter herfstdraad een gordijn
Voor 't al te felle licht geweven.

Een ranke boot komt aangedreven
Met zwellend zeil, op 't spiegellend meer.
Wat is dat alles mooi en teer!
Aan d'oever fluistert zacht het riet,
Een vogel roept zijn wiedewiet,

En 't water glijdt zacht kabblend voort
En speelt bezijden langs het boord.
De golfjes deinen af en aan,
Een vogel blijft haast stille staan,
En vliegt dan snel, met blij gefluit,

Het riet in en het riet weer uit.
En op den bodem van het meer
Aanschouwt zich zelf de hemel weer.

Langzaam, voor den wind, het scheepke glijdt
Door al die late heerlijkheid.

T. VERSTEEG

1) shjiō = schuifdeuren. 2) andon = papieren lantaarn.